

Stichting NIOC en de NIOC kennisbank

Stichting NIOC (www.nioc.nl) stelt zich conform zijn statuten tot doel: het realiseren van congressen over informatica onderwijs en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting NIOC neemt de archivering van de resultaten van de congressen voor zijn rekening. De website www.nioc.nl ontsluit onder "Eerdere congressen" de gearchiveerde websites van eerdere congressen. De vele afzonderlijke congresbijdragen zijn opgenomen in een kennisbank die via dezelfde website onder "NIOC kennisbank" ontsloten wordt.

Op dit moment bevat de NIOC kennisbank alle bijdragen, incl. die van het laatste congres (NIOC2025, gehouden op donderdag 27 maart 2025 jl. en georganiseerd door Hogeschool Windesheim). Bij elkaar zo'n 1500 bijdragen!

We roepen je op, na het lezen van het document dat door jou is gedownload, de auteur(s) feedback te geven. Dit kan door je te registreren als gebruiker van de NIOC kennisbank. Na registratie krijg je bericht hoe in te loggen op de NIOC kennisbank.

Het eerstvolgende NIOC vindt plaats op 18 maart 2027 in Arnhem en wordt georganiseerd door HAN University of Applied Sciences.

Reacties over de NIOC kennisbank en de inhoud daarvan kun je richten aan de beheerder:

R. Smedinga kennisbank@nioc.nl.

Vermeld bij reacties jouw naam en telefoonnummer voor nader contact.

Het Nascholingsproject voor Technische Informatica in het LTO, "de succesformule"

H.P. van Ommeren
Samenwerkingsverband SCHOTIL, Den Bosch

Inleiding

Het SCHOTIL-project verzorgt sinds het cursusjaar 1989/1990 nascholing gericht op de invoering van het nieuwe vakgebied Technische Informatica in de BovenBouw van het LTO. De nascholing sluit nauw aan bij het ontwikkelde leerplan, de gekozen inventaris, het lesmateriaal, de levering van inventaris en de schoolbegeleiding.

Vanaf de start van het project blijkt de formule zeer goed aan te slaan. Het samenwerkingsverband verenigt de deskundigheden van bedrijfsleven, nascholingsinstelling en projectmanagement.

TIBBLTO

Het TIBBLTO-project is een aanleiding om veel meer LTO-docenten dan voorheen te betrekken bij de vernieuwende activiteiten die sinds het NIVO-project op gang zijn gekomen. Het NIVO-project bleef in veel gevallen beperkt tot de onderbouw van het LTO. In het kader van TIBBLTO is een leerplan ontwikkeld voor de zeven afdelingen van het LTO, waardoor in principe docenten uit alle afdelingen met technische informatica te maken krijgen. Tijdens de leerplanontwikkeling bleek dat er veel inhoudelijke overeenkomsten bestonden tussen de programma's van de afdelingen. Het was mogelijk om een afdelingsoverstijgend programma samen te stellen dat een zinvolle basis zou vormen voor alle beroepsvoorbereidende afdelingen van het LTO. Op basis van het ontwikkelde leerplan is lesmateriaal gemaakt, dat door een uitgeverij wordt uitgegeven. Gelijktijdig is er gezocht naar geschikte practicuminventaris en een leverancier die de inventaris turnkey zou kunnen afleveren.

Nascholing

Een dergelijk nieuw gebied kan alleen een werkelijke plaats krijgen in het onderwijs als docenten geïnteresseerd zijn of raken in de verschillende aspecten van de technische informatica en deze met plezier aan de leerlingen overbrengen. Op verzoek van projectbureau NaBoNT is ten behoeve van de nascholing van docenten en systeembeheerders in het LTO een samenwerkingsverband opgericht met de naam SCHOTIL (SCHOlting Technische Informatica Lto).

Randvoorwaarden

NaBoNT gaf als opdrachtgever SCHOTIL enige randvoorwaarden mee.

De belangrijkste:

- Een budget dat toereikend moest zijn om per school tenminste één systeembeheerder en één docent te scholen.
- De cursussen moesten worden afgestemd op de inventaris en het leerlinglesmateriaal.
- Eén nascholingsplaats, zelfs centraal gelegen, is niet voldoende.

SCHOTIL-project

Het SCHOTIL-project verenigt deskundigheden op het gebied van kennis van apparatuur, cursusontwikkeling, vakinhoud en projectmanagement.

De deelnemers aan de cursussen zijn afkomstig van ongeveer driehondervijftig scholen die van het ministerie van onderwijs geld kregen om een practicuminventaris aan te schaffen voor het vakoverstijgende deel van technische informatica.

Projectdoel

SCHOTIL bevordert de deskundigheid van docenten en systeembeheerders door een systematische aanpak. Uitgangspunt voor de deskundigheidsbevordering is een relatief korte externe scholing, waarin met beginselen wordt kennis gemaakt. Deze scholing reikt gereedschap aan voor verder interne studie en deskundigheidsontwikkeling.

Projectorganisatie

Het startpunt van de eerste cursus lag zeer dicht bij de datum waarop het project startte. Daarom is gekozen voor een strakke projectplanning. De verschillende activiteiten worden geordend in vijf deelprojecten.

Kwaliteitsbewaking

Naast de kwaliteitsbewaking van de cursussen zoals NaBoNT die pleegt te doen, is het hele eerste projectjaar een uitgebreide evaluatie van de cursussen gehouden. Dit leidde tot enige bijstellingen in het aanbod voor het tweede en derde jaar.

Cursusaanbod

Het SCHOTIL-aanbod richt zich op docenten en systeembeheerders afzonderlijk, maar er is ook een combinatieaanbod voor docent/systeembeheerders.

De cursus voor beheerders van het TIBBLTO-lokaal.

De cursus is bedoeld voor personen die de lessen technische informatica niet zelf gaan geven, maar de configuratie van het TIBBLTO-lokaal gaan beheren. Ook wordt er vanuit gegaan dat mensen al enige ervaring met systeembeheer hebben.

De cursus bevat een inleiding technische informatica, kennismaking met het gebruik van het lokaal in de lespraktijk en uiteraard het beheer van het TIBBLTO-lokaal.

De cursus voor de docenten van het TIBBLTO-lokaal.

De cursus is bedoeld voor docenten die de lessen technische informatica gaan geven, een van de technische vakken doceren en enige ervaring met computers hebben.

Na een korte algemene introductie op technische informatica maken de cursisten op thematische wijze kennis met de mogelijkheden van de practicumopstellingen. Gekozen is voor een cursus die per thema door een daarin gespecialiseerde docent wordt gegeven. De cursus bevat een onderwijskundig, didactisch onderdeel het ontwikkelde leerplan, leerlinglesmateriaal en de klasseorganisatie worden behandeld. De relatie met de bedrijfspraktijk wordt gelegd door een excursie.

De totale cursus duurt acht dagen.

De cursus voor de docent/systeembeheerders van het TIBBLTO-lokaal.

Voor degenen die zowel het beheer van het lokaal gaan doen als lessen gaan geven is een combinatiecursus gemaakt.

Beoordeling van de cursussen

De cursussen van het SCHOTIL-project worden door een groot team van docenten afkomstig uit verschillende instituten op diverse lokaties gegeven. De cursussen worden zeer goed bezocht en positief beoordeeld door de cursisten. Kritiek is er ook. Veelal richt deze kritiek zich op de duur van de cursus (te kort) en de veelheid van onderwerpen die aan de orde komt.

Slot

Door nauwe samenwerking van instituten van divers pluimage in het kader van de invoering van technische informatica is een belangrijke vernieuwing in het lager beroepsonderwijs tot stand gekomen.

Het verdient aanbeveling bij toekomstige vernieuwingen te streven naar totaalaanbiedingen, zonder daarmee de vrijheid van de scholen aan te tasten.